

Beletristica, sciintie, arte, viétia sociala, moda.

<p>Pest'a Domineca 31 maiu 12 iuniu</p>	<p>Va esi in fia-care domineca, cu portrete si alte ilustratiuni. In fia-care anu prenumerrantii capeta dóne tablouri pompóse.</p>	<p>Pretinlu pentru Austri'a pe ian.—jun. 4 fl. pentru tablou 80 cr. Pentru Romani'a pe ian.—jun. unu galbenu, pentru tablou trei sfanti.</p>	<p>Nr. 22.</p>	<p>Cancelari'a redactiunii Strat'a lui Leopoldu Nr. 21, unde sunt a se adresá manuscriptele si banii de prenumerratiune.</p>	<p>Prenumeratiunile se potu face la tóte postele. Pentru Romani'a in libra- ri'a dloru Socecu et comp. in Bucuresci.</p>	<p>Anulu VI. 1870</p>
---	--	--	--------------------	--	--	-------------------------------

Dómn'a casei, — femeí'a.

Déca barbatulu are suveranitatea in familia, dîce Janet, déca are supraveghierea generala, si directiunea cea mare; este unu imperiu prescisu fara indoiéla, dar infinitu in detailu si de mare consecintia pentru fericirea familiei, in care femeí'a esercita autoritatea immediatu si autoritatea absoluta. Acestu imperiu, nu voiú sê-i ascundu numele, este menagiulu, sunt mai multe maniere d'a intielege menagiulu: in menagiú poti sê nu ai decátu una ocupatiune injosoritoria, grosiera, nedémna de ingrigirile femeiei, si care trebuie lasata servitórieloru; séu una necesitate umilitória, careia femeí'a trebuie sê se supuna, nepotendu face altu-feliu, séu o detoria, dar o detoria trista, séu uriciósa; séu in fine, éra-si o detoria, dar o detoria, pre care o implinesce cu placere, cu interesu, cu pasiune.

Din acestea diferite opiniuni, care este cea adeverata? Cea d'antáiu fara indoiéla este absurda. Trebuie o administratiune domestica: interesulu familiei o cere imperiosu. Ce folosu déca interesele cele mari din afara sunt protese de barbatu, si in interioru domnesce desordine in tóte?!

Dar cine trebuie sê se ocupe de ingrigirile interióre? De siguru nu barbatulu: elu are de

ajunsu cu lucrulu din afara; si cu supraveghierea generala, fara ca sê mai fia insarcinatu cu amenuntele vietiei de tóta diu'a. D'altu-mintrea, elu nici nu este propriu pentru asié ceva, si nu ar poté deveni aptu si priceputu, decátu spre daun'a facultátiloru mai importante: in fine déca menagiulu este injosoritoriu pentru femeia, cu atátu mai multu trebuie sê fia pentru barbatu.

Menagiulu dar nu este functiunea barbatulu; si-atunci, déca nu este aceea a femeiei, a cui este? Nu am nevoie sê spunu, câ nu este a copíloru: remanu acum servitorii; dar se va increde cine-va inteligintiei, interesulu, onestitátii unui servitoriu, pentru salutea familiei?

Sê-si fi consacratu óre barbatulu viétia sa femeiei, sê fia datu óre unulu si celalaltu viétia copíloru loru pentru a incredintiá acésta salute unui atare asardu?

Menagiulu dar este o necesitate pentru femeia, este inse o necesitate umilitória, unu jugu servilu, pre care nu-lu primesce, decátu pentru câ nu se póte scapá de dinsulu?

Acestu jugu ea insa-si l'ar face servilu, portandu-lu, ca o silnicire; ea insa-si s'ar face servitória luandu grigile menagiulu fara d'a atasiá la dinsulu alta idea, decátu ceea a servitórieloru, si solvandu prin ingrigiri cu totulu materiale subsistenti'a séu securitatea, care i-o

procura barbatulu seu. Astu-feliu umilintia, ce ea afla in menagiu, este cu totul voluntaria.

De altu-mintrea, déca menagiulu este o necesitate pentru femeia, este pentru dins'a o detoria, câ-ci fia-care trebuie sê faca, ceea ce nimene altulu nu pôte sê faca in loculu seu, si necesitatea transformandu-se in detoria, perde ceea ce are de displacutu pentru amorulu propriu si revoltatoriu alu mandrfei; ea nu mai este o lege brutala, careia cedéza cine-va fara voi'a sa, pentru-câ nu poti sê faci altu-feliu; ci este o lege rationabila, careia i urmezi pentru câ este ratiunabila.

Menagiulu dar este o detoria, este inse acésta o detoria, care trebuie numai sê-o implinesci fara d'ati pasá déca o implinesci cu carmenu, cu placere, cu bucuria? In genere, detori'a fara placere este ea ôre bine implinita? Candu cine-va nu face mai multu decâtu detori'a sa, si-face elu ôre tóta detori'a? Si face cine-va mai multu decâtu detori'a sa, fara pasiune si fara amóre? Sunt moralisti austeri, cari au sustienutu acésta doctrina, câ este a compromite si a alterá detori'a, amestecandu intr'ins'a cea mai mica placere, chiar placerea d'a-si face detori'a. Filosofulu germanu Kant sustienea acésta opiniune; compatriotulu seu Schiller luericicâ cu finétia in acésta frumósá epigrama: „Aflu o placere intru a face bine vecinului meu.“ Aristotelu, care este unu fôrte mare moralistu a definitu pre omulu virtuosu astu-feliu: „acel'a caruia i place sê faca acte virtuóse.“ Acésta frumósá definitiune ar poté cu inlesnire sê se justifice in theorie; in practica este incontestabila. Menagiulu dar trebuie sê fia o detoria placuta pentru femeia, ea trebuie sê-si placa intr'insulu, sê se ocupe cu seriozitate si voiosâ, fiindu fôrte propria intr'insulu; spiritulu ei amicu alu de amenunteloru se desvólta si se jóca cu fericire in mí de grigi ale administratiunii interiôre. Sê nu créda de locu câ; menagiulu n'ar poté da ocaziune de virtuti mai inalte, nobile séu delicate. Economí'a, de esemplu, este o virtute destulu de umila, destulu de comuna; nu pré se lauda nimeni d'a o avé, ba adesea d'a n'o avé, si cu tôte acestea déca femei'a prin economía crutia lucrulu si dílele barbatului seu si dupa urma ea reserva o bucatíca de pane copiiloru ei, déca prin economía scapa consideratiunea familiei ei, si fara d'a cautá a straluci printr'unu eclatu imprumutatu, care nu ascunde de locu indigentia, ea comanda respectu printr'o demnitate modesta si o mandra simplicitate, acésta virtute, pre care o tratâmu de prosaica, nu pôte fi ea ôre

cu dreptu cuventu numita o virtute eroica, intr'unu timpu unde este atâtu de difeiculu a o practicá si intr'o societate consumata prin rivalitâtile lucsului, si acea necesitate nesatiósa de a paré?!

Ordinea, regul'a, este o virtute rece si pucinu atragatória; si cu tôte acestea ordinulu in menagiu, este deja ordinulu in cugetâri, in simtieminte; acésta nu este tóta fericirea, dar o parte din ea, nu este delocu intieptiunea, dar este una din conditiunile ei; pentru unu observatoriu esercitatu ordinea in viéti'a esterióra este ordinarmente simptomulu unui ordinu mai perfectu si mai escelinte; si o familia bine regulata este mai in totu-de-una o familia unita si pacinica.

D'altu-mintrea, nu sunt nici decum numai calitâtile solide si virtutile rationabile, pre cari femei'a le pôte desvólta in interiorulu menagiulu ei; ea pôte introduce aici, ceea ce este chiar natur'a ei, gustulu, graci'a si elegantí'a. Eleganti'a si menagiu, éta dóue cuvinte, cari paru inimice; si cu tôte acestea ele nu sunt decâtu pentru aceia, cari nu vedu de locu cele nevidíbile dupa cele vidíbile, si ignoréza secretulu raportu intre lucrârilu materiei, si lucrârilu spiritului.

Totu se animéza, vietuesce, se coloréza sub suflarea unui singuru simtiemintu. In grigile cele mai umile ale vietiei interiôre se pôte aflá o arte d'a dissimulá cea, ce nu place de locu ochiloru, o arte d'a dispune si d'a alege fara lucsu, fara mari spese, dar intr'unu modu a placé gustului si imaginatiunii. Cea mai modesta fiica din poporu are o flóre pre feréstr'a ei: nu este ôre acést'a o dovéda, câ viéti'a pôte fi ornata in tôte conditiunile? Eleganti'a vietiei nu are nimicu, care sê fia contrariu moralei, candu nu este disproporcionata cu midilócele, ce posedemu. Dar natur'a nu este ôre eleganta? N'a datu ea ôre celui mai micu obiectu o panura mai splendida, decâtu acea a lui Solomonu in glori'a sa? Menagiulu si-are dar elegantí'a, frumseti'a sa, chiar si poesi'a sa. Marele poetu alu Germaniei o sciea pré bine acésta, elu care in romantiulu seu Werther, voindu a introduce pe scena o eroina incantatória, nu s'a temutu d'a alege una din scenele cele mai naive a vietiei menagiului, si d'a ni-o aretá distribuindu miciloru ei frati felii de pane cu untu. Poesí'a nu este dar nici atâtu de departe, nici atâtu de inalta precum ni-au spusu visatorii nostri; ea este aci, ea este colo; este pretotindeni, si mai cu séma in lucrurile simple. Coltísiorulu focului, més'a cea rotunda, cin'a,

toalet'a copilului, éta poesi'a familiei. Ferice de acela, care scie sê guste amorulu celu curatu alu acestoru lucruri, si care nu crede, câ trebuie sê aibi milióne, pentru a te bucurá de viétia!

Fenelonu in admirabilulu seu „Tratatu despre educatiunea fielor“, imprumuta din scriptura unu portretu alu femeiei fórte, alu menagerei prudente si lucrátorie, pre care lu-veti audî cu placere, si care esprime intr'unu limbagiu figuratu si cu cuvinte magnifice veritátile, pre cari m'am incercatu a ve face sê-le simtîti: „Pretiulu ei este ca acela alu lucrurilor cari vinu de departe si de la extremitátile pamentului. Sociulu si-increde anim'a femeiei sale; ea nu lipsesce nici odata de spoli, ce elu-i aduce din victoriile sale, in tóte dîlele vietiei ei i face bine si nici odata reu.

„Ea cultiva lana si inu; lucréza cu mani pline de intieptiune. Incarcata ca-si corabi'a de marfuri aduce de departe provisiunile sale. Se scóla nóptea si distribuiesce nutrimentu servitoriloru ei. Considera unu campu, si din lucrulu maniloru ei lu-cumpera, fructu alu maniloru ei; ea plantéza o via. — Ea si-incinge sialele cu putere, si-si intaresce bratiulu. Ea a gustatu si vediutu câtu de folositoriu este comerciulu ei; la dins'a lumin'a nu se stinge nici odata nóptea. Man'a ei se apuca de lucruri aspre, si degetele ei iau fusulu. Cu tóte estea man'a ei este deschisa pentru acela, care este in indigentia, ea se intinde a supra sermanului. Ea nu teme nici frigu, nici néua; toti servitorii ei au taine duple: pentru dins'a si-a tiesutu o rochie; inulu celu finu si purpuru sunt vestmentele ei. Sociulu ei este ilustru in consiliuri unde siede cu barbati cei mai venerabili; ea face haine pre care le vinde, centurii pre care le debitéza Chananeiloru. Forti'a si frumseti'a sunt vestmentele ei si va ride in ultim'a diua a ei. Ea si-deschide gur'a intieptiunii, si o lege de dulcétia stâ pe limb'a ei.

Adelin'a Olteanu.

(Va urmá.)

Mórtea lui Optumu. *)

(1031.)

Si mant'a négra-a noptii se trage pana 'n vale,
Se víra colo 'n pesceri in cuibulu destinatu;
Câ-ci lun'a 'n caru de rose si-face lung'a cale
Pre bolt'a cea azura prin aeru parfumatu.

*) Este prim'a incercare cu care autoriulu ei pasiesce in publicitate. Red.

Zefirulu fura liberu nectaru din floricele,
Si sbóra cu mandria pe-a criniloru otaru;
Morfeu imparte visuri stropite cu placere,
Si dá la toti sê guste din dulcele pocalu.

Optumu celu duce tare, pe bratie de vióre,
Colo sub ceriulu liberu croesce planuri mari;
Pe fruntea lui se scurge o vale de sudóre,
Câ-ci nu mai vine diu'a sê stinga pe barbari.

Basatu pe-a sa ostire incinsa tóta 'n fala,
Nici vre ca sê mai scia de celu ce l'a tradatu;
Siguru câ va culege coron'a triumfala
Si beatu de fericire adórme delectatu.

Dar... taber'a dusmana continuu meditéza
La modulu cum viéti'a de mórte si-ar salvá;
Tiranulu inca geme, suspina, lacreméza,
Câ-ci fapt'a sa marsiava mormentulu i-a sapá.

Unu visu de auru vede fiinti'a infernala,
Si 'ndata... parascesce palatiulu lui Morfeu;
Semnalu resuna tromb'a spre rapede navala,
Cinadu se pune 'n frunte cu spurcatu planulu seu.

Cum bubue natur'a candu e furtuna mare,
Candu sufla uragane si 'n codrii si campii:
Asié de crudu resuna trompetele magiare,
Cinadu pasiesce falnicu cu óre-câte mii.

Si caii loru nechiéza, si spuma de turbare,
Si sfer'a parfumata se umple de fiori;
Ostirea romanésca repausu dulce are,
Si 'n bratiulu fericirii ascépta d'albe ziori.

Saget'a dusmanósa si-spéla-a ei rugina
In sangele fierbinte a câtoru-va Romani;
Unu vuetu surdu se 'naltia prin sfer'a aerina,
Si-Optumu provóca bravii sê franga pe dusimani!

Si lupt'a este crunta... resboiulu vai! sedesce
Campi'a cea brilanta cu óse de eroi;
Viór'a 'nghite sange... ér Tis'a se rosiesce,
Si Domnulu Muresianei se afla 'n mari nevoi.

A lui ostire brava devine 'n confusiune,
Câ-ci fulgerulu tradárii adancu o-a sagetatu;
Voinicii cadu in sange... e mare peritiune...
Cinadu! Cinadu! Privesce la negrulu teu pecatu!

Pre facia si-trage lun'a o manta funebrala,
Si-unu noru incinge-azurulu cu fulgeru prove-
diutu;

Optumu lovitu in frunte de man'a criminala,
Ah! éta-lu cade 'n sange... se face tina... lutu!

Torentii cei de sange facu unde spumegóse
Si crini... vióre 'néca. O! ce macelu turbatu!
Campi'a cea sadita cu rose gratíose
Devine sceda trista sub ceriulu spulberatu.

Cum zacu prin codrii frundie lovite de procele,
Asié scaldati in sange Romanii zacu striviti;
Si-a loru spirite pie plapande tinerele,
Trecu riulu nemorii la crinii in floriti.

Cetatea Muresiana si-pier-le-a ei numire
Prin man'a *tradatória* botéza-se de nou....
Preotulu cugetării ni spune c'umilire
Acésta scena trista, acestu fatalu tablou.

Teodoru Ceontea.

Camilu Desmoulin.

(Notitie istorice-literarie)

(Fine.)

„Am descoperitu o uvertura in odai'a mea; am pusu urechi'a, si am audítu geméndu; am hasardatu câte-va vorbe, am întielesu vócea unui bolnavu, care suferiá. M'a întrebatu de numele meu, eu i l'am spusu. „O, Domnedieulu meu!“ strigá dinsulu la acestu nume, recadiendu pe patulu seu de unde se redicase; si am recunoscutu bine glasulu lui Fabre d'Eglantine. „Da, eu sum Fabre, mi-a dísu; dar tu aici! contra-revolutiunea dar e facuta?“ Cu tóte estea nu cutezamu a ne vorbí, de frica ca ur'a sê nu ne pismuéscá acésta debila mangaiare, si audíndu-ne, sê fimu despartíti si tienuti mai strinsu, pentru-câ elu are o camera cu focu, si a mea ar fi destulu de frumósa, déca unu arestu póte sê fia frumosu. Dar, scumpa amica! tu nu-ti inchipuesci ce va sê díca a fi inchisu, separatu fara a sci pentru ce, fara a fi fostu întrebatu, fara a primí unu singuru diuaru! Acésta e a traí si a fi mortu odata, este a nu esistá decátu pentru a simtí câ esti într'unu cosciugu!

Se díce, câ inocenti'a este linistita, curagiósa. Ah! drag'a mea Lucilia! pré-iubit'a mea! adeseori inocenti'a mea este debila, ca inocenti'a unui sociu, unui tata, unui fiu! De aru fi Pitt séu Coburg, cari sê me trateze asié de aspru; dar colegii mei! dar Robespierre care a semnatu ordinulu arestului meu! dar Republic'a dupa tóte câte am facutu pentru dins'a! Acest'a e pretiulu ce primescu pentru atâte virtuti si sacrificie!

Intrandu aici am vedítu pe Herault-Séchelles, Simon, Ferroux, Chaumette, Antonelle; ei suntu mai pucinu nefericiti: nici

unulu nu e separatu in secretu. Eu sum, care m'am devotatu de cinci ani la atát'a ura si pericule, pentru Republica, eu care mi-am pastratu puritatea in midiloculu revolutiunei, eu care n'am a cere iertare de la nimene decátu de la tine singura in lume, scump'a mea Lollotta, si caruia tu mi-ai acordat'o, câ-ci tu scii, câ anim'a mea, de si are slabitiunile ei, dar nu e nedémna de tine; eu sum, pe care ómeni ce se díceau amicii mei, ce se dícu republicani, me arunca in arestu, in secretu (separatu), ca pe unu conspiratoriu! Socrate beù cucut'a; dar celu pucinu vedea in inchisórea lui pe amicii sei, pe femei'a sa. Cu câtu este mai aspru a fi despartítu de tine! Celu mai mare criminalistu ar fi pré pedepsitu déca ar fi smulsu de langa o Lucilia într'altu chipu decátu prin mórte, care celu pucinu face a nu simtí decátu unu momentu dorerea unei atari despartíri; dar unu vinovatu n'ar fi fostu sociulu teu, si tu nu m'ai iubitu decátu pentru câ eu nu respiramu decátu fericirea concetatianiloru mei. . . . Am fostu chiamatu. . . . In acestu minutu numai comisarii tribunalulu revolutiunariu me întrebara. Nu mi s'a facutu decátu acésta întrebare: Déca am conspiratu in contra Republicei? Ce derisiune! Si se póte insultá astfelu republicanismulu celu mai puru! Eu vedíu sórtea care me astépta.

Adio, Lucili'a mea! scump'a mea Lollotta; . . . spune adio parintelui meu. Tu vedi in mine unu esemplu de barbari'a si de ingratitudinea ómeniloru. Cele din urma minute ale mele nu te voru desonorá. Vedi câ temerea mea erá fundata, câ presimtiemintele nóstre au fostu totu-de-un'a adeverate. Eu m'am insocitu cu o femeia ceréscá prin virtutile sale; am fostu bunu consorte, bunu fiu; si asi fi fostu bunu parinte. Eu ducu cu mine stim'a si regretele tuturoru adeveratiloru republicani, tuturoru ómeniloru, virtutea si libertatea. Eu moriu la trei-dieci si patru de ani; dar e unu fenomenu, câ eu am trecut de cinci ani peste atâtea precipisiuri ale revolutiunei fara a cadé in vreunulu, si câ esistu inca si-mi radiemu inca capulu pe perin'a scrieriloru mele fórte numeróse, dar cari respira tóte aceea-si filantropia, aceea-si dorintia de a face pe concetatianii mei fericiti si liberi, si pe cari securea tiraniloru nu le va loví. Vedi bine câ puterea imbéta mai pe toti ómenii, câ toti dícu ca Dionisiu de Siracus'a: „Tirani'a e unu trumosu epitafiú.“ Dar consola-te, veduva desolata! epitafiulu sermanulu teu Camilu este mai gloriosu; este acél'a alu Brutiloru si Catoniloru,

Faust si Margareta.

a tiranicidiloru. O, scump'a mea Lucilia! eu eram nascutu sê facu v̄ersuri, sê aperu pe nefericiti, sê te facu fericita, sê compunu cu mai-c'a ta, cu parintele teu, si cu câte-va persóne dupa dorinti'a nóstra, unu Otaiti. Eu visasem o republica, ce tóta lumea ar fi adorat'o. Eu n'am potutu crede, câ omenii sê fia atâtu de feroci si nedrepti. Cum ai cugetá ca nescari glume in scrierile mele in contra colegiloru cari m'au provocatu, sê stérgea suvenirea servicielor mele. Eu nu me faciarescu de locu, si moriu victima a glumelor mele, si a amiciei mele pentru Danton. Multiumescu asasiniloru mei de a face sê moru impreuna cu elu si cu Philippeaux; si fiindu câ colegii nostri sunt destulu de lasi pentru a ne parasí si a ascultá calumniile, eu nu sciu, dar de siguru cele mai grosolane, vediu câ noi vomu morí victime a le curagiului nostru de a denunciá pe tradatori, a le amorului nostru pentru adeveru.

Potemu duce cu noi acésta marturisire, câ noi perimu cei din urma republicani. Iertare, draga amica, adeverat'a mea viétia, care am perdut'o din minutulu in care ne-au despartítu. eu me ocupu de memori'a mea. Ar trebui sê me ocupu mai bine a te face s'o uiti, Lucili'a mea!... puic'a mea! te conjuru, nu remané pe ramu, nu me chiamá prin tîpetele tale; ele m'aru desirá in fundulu mormentului: traiesce pentru iubítulu meu Horatiu, vorbesce-i de mine. Tu-i vei spune ceea ce elu nu póte întielege acum. Cátu de multu l'asiu fi iubítu! Cu totu supliciulu meu, eu crediu câ este unu Domnedieu. Sangele meu mi-va sterge erorile, slabi-tiunile umanitáti; si ceea ce am avutu bunu, virtutile mele, amorulu meu pentru libertate, Domnedieu le va resplatí. Eu te voiu revedé intr'o dí, o, Lucilia! o, Anetta!...

Simtítoriu cum eram, mórtea care me scapa de vederea atátoru crime, este ea o asié mare nefericire? Adio, lulu; adio viéti'a mea, sufletulu meu, divinitatea mea pe pamentu! Eu ti-lasu amici buni, toti câti suntu ómeni virtuosu si simtítori.

Adio, Lucili'a! scump'a mea Lucilia! adio, Horatiu, Anetta! adio, parintele meu! Simtiu câ tiermulu vietii fuge dinaintea mea. Vediu inca pe Lucili'a! Eu o vediu! braciele mele incrucisiate te stringu! manile mele legate, te imbracisíeza, si capulu meu separatu repauséza pe tine, inca ochii sei morindi!"

Spunu, câ in momentulu de a-si dá capulu caleului, candu erá pe esiafodu, buzele lui Camilu se lipira pe o vitia de peru de la Lucili'a.

M. Strajanu.

Doine poporale.

(Din pregiurulu Saltscei langa Sabtiu.)

XXXI.

Óia verde, lemnu uscatu,
Aruncu ochii preste satu,
Câ nu-i pomulu retezatu;
Ci mi-i badea farmecatu
Cu iérba din trei gradini,
Cu apa dia trei fontani;
Si-asié-i farmecatu de tare,
De-si cauta murgulu pe vale,
Si elu e pre elu calare;
Si-si cauta tiundr'a pe patu,
Si elu e cu ea 'mbracatu.

XXXII.

Mei baditia puisioru,
Nu-mi tramite-atât'a doru;
Ci mi-lu mai jumatatiesce,
Câ pré tare me topesce.

XXXIII.

Bade, badisiorulu meu!
Ajunga-te dorulu meu,
Unde-o fi drumulu mai greu.
Si-ajunga-te jelea mea,
Unde-o fi calea mai grea!

XXXIV.

Mandro mandrulén'a mea,
Eu departe, tu departe,
Dóue déluri ne desparte,
Dóue déluri si-o padure
Si cale de dóue díle.
Vin' padurea sê-o taiámu,
Si délulu sê-lu surupámu,
Si-amendoi eé ne vedemu;
Dóue vorbe sê-ti vorbescu
Apoi sê me prepadescu!

XXXV.

Mei baditia, prostule,
N'ascultá minciunile
De la tóte gurile,
Câ dusmanii multo-aru díce,
Ca dragostea sê ni-o strice;
Si dusmanii multu aru dá,
Sê ne strice dragostea;
Câ si-aru dá boii 'njugati,
Sê ne vedia superati,

Si si-aru dá boii 'n restele,
Sê ne védi'a 'ndoru si 'n jele.

XXXVI.

Éca batut'a de stele,
Cari i-am datu dóue anele,
Eu le ceru sê-mi le dea,
Ea mi díce cá nu vré,
Far' pune capu 'n pamentu
Si se uita dusmanesce,
Ca sê nu-i mai tragu nadejde.

XXXVII.

Eu cu doru, badea cu doru,
De s'ar abate sê moru ;
Dar de doru nu móre nime,
Ci móre cá n'are díle.

XXXVIII.

Alérge dorule, alérge,
Alérge din josu de móra,
Si aduna nesipu în póla,
De-i dá badiului sê móra.

XXXIX

Nu gandí, bade gandí,
C'am fostu flóre de gasitu,
Tie de batjocoritu ;
Câ mi-am fostu flóre de fraga,
La mai multa lume draga,
Si ti-am fostu bade si tie,
Pan' ai fostu de omenía,
Omení'a ti-ai mancatu,
Eu smeului te-am lasatu,
Si altulu mi-am capetatu.
Mai inaltu, si mai subtîre,
Nu ca tin' unu scosu din fire,
Mai inaltu mai sprincenatu,
Nu ca tin' unu strefinatu.

XL.

Sermana anim'a mea,
Multu-i gelnica si rea,
Si n'o scie nimenea,
Numai Domnedieu, si eu,
Si-o mai scie-unu omu alu meu,
Care-o trage ca si eu.

XLI.

Decandu s'a dusu badea meu,
Ardu dóue lumini de seu,

Vér'a plóua, érn'a ninge,
Nime nu le póte stinge,
Far' sufletulu meu candu plange.

XLII.

Bade badisiorulu meu,
Totu gandindu bade la tine,
N'a remasu anim'a 'n mine ;
Pucintica ce-a remasu
Si-aceea de doru s'a arsu.

XLIII.

De-asiu sci bade cá-i vení,
Eu frumosu m'asiu podobí ;
Inainte-ti asiu esf,
Si calea-ti asiu varuí,
Totu cu varu de celu mai mare,
Dór' ví baditia mai tare ;
Totu ou varu de celu maruntu,
Dór' ví bade mai curundu.

XLIV.

Unde-mi vediu badea pe dealu,
Mi-lu cunoscú numai pre calu,
Unde-mi vediu badea pe siesu,
Mi-lu cunoscú numai pe mersu,
Unde-mi vediu badea pre cale,
Mi-lu cunoscú numai pre zale.

XLV.

Fâ-me Dómne ce mi-i face,
Fâ-me pasere sê sboru,
De pre vatra pre cuptoriu,
Si 'n bratiele cui mi-i doru.

XLVI.

Cine nu scie ce-i iubitulu,
Póte sarutá pamentulu,
Dar eu nu l'oiu sarutá
Câ mi-i acra anim'a.

XLVII.

Eu bolnava, badea zace,
De-ar morí sê fia pace,
Câ pan' a fostu sanetosu
Destula mania au fostu,
Si de s'a 'nsanetosi
Mai multa manía-a fi.

Culese de

Anastasi'a L.....

SALONU.

Conversare cu cetitóriele.

— Fúred la Balatonu 5 juniu. —

Susu la munte, in padure, la umbr'a unui vechiu stejariu scriu aceste síre. In giurulu meu frundiele sioptescu misteriosu, paserile canta in coru, florile si-desvólta mirosulu loru, riurelulu sierpuesce cu iutiéla, albinele culegu miere, iérb'a acopere pamentulu cu unu tapetu verde, arborii seculari si-inclina cu supunere pletele loru ventului...

De a stang'a in departare zarescu o capela mica. Vócea melancolica a campanei mi-stirnesce simtieminte sublime; spiritulu meu se innaltia, sbóra catra nori, si se asiédia departe de pamentu, departe de acésta lume a intrigantiloru, susu in o lume feerica, in o lume ideala...

De a drépt'a o carare mica conduce la unu vechiu castelu, a carui ruine gelescu cu tristétia splendórea lui de odinióra. Lustrulu castelului nu mai existe, totulu este negru si tristu. Unde odinióra music'a incantá cu acordurile sale pe ascultatori, acolo adi nu mai resuna decâtu plansetulu infioratoriú alu ventului siueratoriú; vechi'a locuintia a nimfeloru din basmele poporului, asta-di serva dreptu locu de adapostu pentru liliaci si cucuveice...

Timpulu trece si mistuesce tóte...

Josu la piciórele muntelui se estinde frumosulu lacu Balatonu, acésta mare a Ungariei. Valurile lui verdi unduléza incetu si saruta piciórele tiermului in-balmasatu de flori. Luntrile de pelacu se utiutia usioru, ca copíi in léganu. Stindardulu vaporului din departare apare ca o pasere sboratória, — si satele din cóstea dealului de la tiermu se reoglindeza in apa intr' unu modu fantasticu...

Ah, ce frumósa panorama e acést'a!...

Incantatu de frumseti'a acestei positiuni, voiam sê scriu o poesia, — dar in momentulu acél'a, pe o crénga nu departe de mine incepù sê cante o filomela. Canteculu ei repetítu de echourile muntiloru mi-suná ca unu cantecu de Sirena. Lu-ascultai cu placere si totu l'asiu mai ascultá inca, dar éta... filomel'a a sboratu...

Si a dusu cu sine si ideile mele poetice.

Scosei din pusunariu poesiele lui Heine, acestu copilu alu melancoliei, si incepui a le ceti. Aceste poesii corespundeau atátu de bine situatiunii mele. Éta cum se incepea un'a:

In o gradina de 'ncantatu
Mi-petreceam neconturbatu;
Flori multe-mi surideau placutu,
Si-aceste fórté mi-a placutu.

Ér corulu pasereleloru
Cantá doinitie de amoru;
Si sórele lucea pomposu,
Si florile-mi rideau voiosu.

Din flori esieá suavu mirosu,
Si aerulu fu parfumosu,

Si tóte-si petreceau cu doru
Si-mi inchinau splendórea loru

In midiloculu floriceloru
Erá unu limpede isvoru,
Si-o féta ca si-unu angerelu
Spelá o haina dalba 'n elu,...

* * *

Dar ce sgomotu conturbá de odata visâriile mele? Par cá audu trimbiti'a din diu'a judecâti. Da, da, e sunetu de trimbitia! Dar trimbitiele de sub murii Iericoului n'au potutu sê resune mai cumplitu, decâtu acésta unica, cá-ci vócea ei se repete din munte 'n munte, si pieré in valea din departare...

Sunetulu se apropia totu mai multu de mine, ér mie mi-vine sê fugu, si mi-pare reu, cá am audiu atátu de bunu, — dar intr'aceste éta apare pe cararea ce conduce la mine unu copilu de tiganu, suflandu din respoteri o trimbitia rea, câtu mai cá-i ese suflétulu. Lu-rogu, lu-conjuru, sê 'ncete, sê n'o mai sufle. Dar elu mi-respondé, cá nu póte, cá asié i's'a datu porunc'a, sê mérga in tóte locurile, sê alarmeze tóta padurea.

— Dar pentru ce? — lu-intrebai uimitu.

— Pentru ca sê scía toti óspetii, cá acusi are sê incépa represintatiunea teatrala, — respunse elu. Pof-timu la teatru, domnule, la teatru!

— E bine, nu-mi pasa. Celu pucinu voiú vedé si teatru, si intr'insulu publiculu de aici.

Plecai la teatru. Pe timpulu anunciatu pentru inceperea represintatiunii, sosii la templulu Thaliei. Acolo áseptá deja unu publicu. Dupa ce mai áseptaramu inca vr'o jumetate de óra, pana ce sosira si actorii, cortin'a se redicá, si represintatiunea incepù. Se jocá o comédia in unu actu, intitulata: „Receptu in contra sóceloru.“ Pies'a compusa cu multa genialitate si scria cu spiritu abundante, — neconsiderandu, cá actorii nu si-au sciutu rolurile, si cá toti au jocatu fórté reu — fu interpretata destulu de bine.

* * *

Dupa represintatiune iesíramu la preamblare pe promenad'a de pe marginea Balatonului.

Dar éta acuma mi-aducu a minte, cá nici nu v'am spusu inca unde suntemu?

Dar sê 'ncepemu dinainte!

Noi diuarist i Romani din Buda-Pesta suntemu nesce ómeni fórté evlaviosi. Noi serbâmu tóte serbatorile calindariului Grigorianu, si Julianu. In cele prime nu lucrâmu nimica, pentru cá atunce tipograffele sunt inchise, deci insedaru amu lucrá, — ér in cele din urma pau-âmu, pentru cá atunce noi avem serbatori. Astu-felu apoi la noi serbatorile nu mai incéta. Ele ne insotiescu necontenitu, intocmai ca — deficitulu.

Asta-di, candu scriu aceste síre, dupa calindariu Grigorianu e prim'a dí de Rosalie, mane dara asísdere va fi serbátoria. Deci dóue díle n'avemu nimica de lucru.

Dar a petrece in Pest'a dóue díle fara de lucru, nu este o placuta — petrecere. Usai dar de ocaziune si in sóciétatea a câtú-va amici facui o mica excursiune

pan' aice la Fűred langa Balatonu, care — precum credu — e cea mai frumoasa scaldă a Ungariei.

Buda-Pesta nu e departe de aice. La 6 si jumetate plecaramu din Buda. La 9 sosiramu in Alba-Regia toti — flamendi. Dar acolo apoi ne si ospetaramu bine. Abié se oprí trasur'a, alergaramu toti in ospetaria. Acolo gasiramu diece pocale de bere si vr'o doue dieci de fransela. Altu ce-va nimica. Numai decátu ne facuramu toti democrati; proclamaramu principiulu egalitătii; ma merseramu si mai departe, si enunciaramu comunismulu. Ne impartíramu dara fratiesce. Din fiacare pocalu beuramu câte cinci dieci, — si fiacare fransela se impartí in doue-dieci si cinci de bucăti. Eu inse fui mai norocosu. Din grati'a unei domnisiore, capetai unu patraru de fransela. Dar nu o mancai. O tienu de suvenire. E fórte acra.

La 10 óre sosiramu la ultim'a statiune a caletoriei nóstre pe drumulu de feru. De acolo pana la portu mai erau inca vr'o mia de pasi. De odata se latí între óspeti o scire infricosiata, cá adeca suntemu multi, si astu-felu nu vomu capeta toti locu pe naia. Intr'unu momentu toti o tuliramu la fuga. Erá unu spectacolu interesantu a vedé acésta scena, dar a inghití pulberea grozava nu pré crá placutu. Si déca ve spunu, cá pulberea erá mare, veti scí, cá au trebuitu sê participe la fuga dame multe, — si déca au fostu dame multe, si slepurile au potutu sê fia — câte-va. Sermaneale slepuri! In câte bucăti se mai spintecara ele! Cu ce compatimire priviam mórtea loru. Unu onorabilu cetatianu grasu, de profesiune negutiatoriu de porci, se impededá chiar langa mine intr'unu slepu, si scotiendu unu nevinovatu „Sacrrment!“ cadiu la pamentu. Peste elu mai cadiu si altii, totu cu aceea-si esclamatune, dar eu nu scíu ce li s'a intemplat mai departe, cá-ci si eu eram ocupatu cu — fug'a.

In urma sosiramu toti pe vaporu. Dar ce minune! Toti incapuramu comod. Nai'a adeca e facuta pentru doue sute de persóne, si noi eramu cinci sute. Inca si acum simtiescu in spate reminiscintiele comoditătii.

Nici odata n'am vediutu inca, cum se impachetéza aringole in bute, dar de la comoditatea nóstra vaporata incóce, am idea si despre comoditatea aringeloru.

Eu ajunsei in estremulu cotu alu vaporului, si m'asiu poté laudá, cá avui unu locu fórte bunu, de cumva vaporulu miscatoriu si undularea publiculu numi aruncau din candu in candu in bratie pe unu concipistu de la ministeriulu de finance si pe unu oficieriu pensiunatu. Cale ca vale de betranulu oficieriu, inse elu mai avea in bratie si unu catielusiu, care.... se uitá urítu la mine.

In fine clopotielulu suná si a trei'a óra. „Hurrah!“ strígaramu noi toti, si vaporulu se miscá. Dar abié inaintaramu cinci pasi, fundulu ajunsé pamentulu, si ne opriramu. Ómenii mai intreprindiatori, si carii nu erau atátu de impovarati ca mine, apucara vèzle, lopeti, pari si alte instruminte, si vaporulu se miscá — inderetru, si éra-si furamu acolo, de unde plecaramu. Vaporulu fluerá, si plecá de nou. De asta data inaintaramu diece pasi, apoi ér steteramu locului. Atunce se repetí inca odata operatiunea de mai nainte. Dar ce dîcu, inca odata? Nu odata, ci de vr'o diece ori; incátu trecu jumetate de óra pana candu isbutiramu a esí din portu.

In fine eramu in liberu, si panoram'a pitorésca

ne recompensá pentru tóte martiriile nóstre de pan' acuma. Nu scíu inse déca si acelu Domnu se va simtí recompensatu prin frumseti'a panoramei, de a carui cilindru ventulu se inamorá chiar in midiloculu Balatonului, si lu-duse cu sine pe aripele sale? . . .

* * *

Dupa o caletoria de o óra si jumetate sosiramu la loculu doritu, unde ne salutara cu tunuri si cu buchete de flori. . . .

Si acuma dupa o petrecere de optu óre in aceste scaldi romantice, me preambulu in promenada, si aseceptu semnalulu de plecare alu vaporului.

Dar éta pe ceriu se ivescu nori negri... valurile Balatonului unduléza totu mai infricosiatu... toti ómenii d'aice mi-spunu, cá se apropia o vijelia cumplita. . . .

Dreptu incheiare numai ast'a mai lipsea. . . .

Clopotielulu vaporului suna. . . . Plecámu sê terminámu excursiunea de — placere. . . . Si inca nu mi-am facutu testamintulu. . . . La revedere, onorabile cetitorie, in lumea ceealalta, séu in — salonulu „Familiei!“

Josif Vuleanu.

Curierulu modei.

— Pest'a 10 iuniu. —

(A se vedé si suplementulu.)

— Nu este altu remediú!

— Trebuie sê mergeti la sate! sê intrebuintati scaldi! sê locuiti in verde!

Astu-felu de cuvinte ni adresadia acum seriosii si invetiati nostri medici — si cuvintele loru, firesce, causédia diferite suspine — in animile fericitiloru soci si a si mai fericitiloru parinti. . . .

Ah! cá-ci cuvintele loru aducu in miscare nu numai — animele, ci si pung'a sociloru si a parintiloru. Ma, sê spunemu numai adeverulu, de multe ori resulta si óre-si-care revolutiune interna.

A nume: ne constringu a face revista preste vestmintele ce le avem, ne facu cugetatorie, cá ce toalete sê ducemu cu noi si in fine sê nisuiamu: ca pung'a sê fia bine provediuta, s nguru numai din punctu de vedere alu — sanitătii. . . .

Óre de ce se si gatescu acum asié materie frumoése, de ce se si compunu acum asié frumoése vestminte?

La tóte aceste noi nu scímu sê dâmu respunsu, inca nici atunci, candu amu fi constrinsi la asié ceva.

Faptele inse ne convingu indeplinu, cá mai tóte vestminte de véra se gatescu numai si numai — din consiliu medicalu.

E bine, trebuie sê primimu consiliile. Sê mergemu dara si noi, unde ne consulta — medicii.

Luesulu, la scaldi, e chiar asié de mare — ca prin capitale — de nu mai mare. La scaldi societátile se concentréza mai multu, decátu in orasie mari, toaletele, precum si lipsele, sunt mai batatorie la ochi.

Celu-ce merge la scaldi numai din petrecere, acel'a, séu mai bine aceea, duce cu sine o garderopa intréga.

Aceste premittiindu-le, sê facemu acum o revista a supra toaleteloru de la scaldi.

Colo pe o carare a promenadei se preambala o tinera dómna. Vestmentulu ei este gatitu din taffetás suru. Rochi'a, pe din josu este adunata in dóue sîre de incretîture late; preste aceste incretîture sierpuescu alte dóue incretîture anguste, cele de a supra din faille vênetu, éra cele de desuptu din materi'a vestmentului. Tunic'a umflata, pe margini este decorata cu faille vênetu; nainte forma de catrintia si cu decoratiune de unu sîru de incretîture si trei masile totu din faille vênetu.

Spacelulu naltu este decoratu cu incretîture ca celelalte, in forma de anima. Brâulu este vênetu si mai multu angustu. Mancile lunge si strimte cu garniture ca la tunica. Palaria de paie, sura, cu garniture de incretîture vênete si rose. Manusie galbene. Papuci suri.

Langa lacu zarimu o damicela. Toalet'a ei este fórte frumósa. Intregu vestmentulu ei este gatitu din sultanu ros'a cu garniture de moll albu. Rochi'a este decorata cu cinci sîre de incretîture de moll albu, mes-tecatu cu materi'a vestmentului.

De nainte cu tunica rotunda si scurta, decorata pe de margini cu incretîture de moll albu. Dinapoi si de dóue parti tunic'a este sufulcata cu garniture de molu albu si taffetas ros'a, ér la sufulcature câte o masila mica de catifea négra. Spacelulu naltu, ne taiatu, ci imbumbatu, este decoratu cu moll albu, ca rochi'a — in forma de anima si la capetulu garniturei o masila mica de catifea négra. — Manecile din ce in ce totu mai large, cu garniture ca la spacelu. Brâulu angustu din taffetas ros'a. Pali'a din crépe ros'a cu decoratiuni de dintele albe si o piéna alba.

Éta colo chiar acum sosescu nesce óspeti. Sê mergemu intru acolo sê le vedemu vestmentele de cale-toritu.

Domnisiór'a cea mai tinera este imbracata in vestmentu scurtu din mohair suru, cu spacelu strimtu si cu tunica ce abié se observa de sub plaid. Celelalte, ca mai practice — in vestminte de colori inchise si pa-letone lunge.

Suntemu la concertu.

Dómn'a acea din drépta, are cea mai frumósa toaleta dintre tóte. Vestmentulu ei este din metasa (gazir) alba, cu nenumerate incretîture, si preseratu cu flori in disordina rapitórie pare câ a plouat'o o ploia de flori.

Dsiór'a acea de langa orsiestru, in vestmentu din crépe lil'a si asemene preseratu cu flori inca a trasu atentiunea totoruru prin toalet'a-i frumósa.

Si in fine se amintimu ceva despre suplementulu ce-lu alaturámu la numerulu de adi.

Figur'a prima ni presinta unu vestmentu de ve-diuta.

Intregu vestmentulu este gatitu din Foulard netedu de colórea lil'a. Rochi'a este decorata cu incretî-ture drepte, din materi'a vestmentului. Ambele tunice lunge, atátu de nainte câtu si dinapoi au forma ascu-tita, pe margini decorate cu garniture de metasa négra si cu dóue prime de catifea négra. Paletonulu scurtu si largu, nainte cu deschisatura, are asemene garniture ca rochi'a. Acestu vestmentu s'a gatitu in salonulu de moda alu dloru Alter si Kiss, si costa 50 fl.

A dóu'a figura ni presinta unu vestmentu de strada.

Este gatitu lustre finu de Engliter'a cu garniture din tafetás verde-deschisu.

Rochi'a este prevediuta cu dóue plese de incretî-ture, dóue sîre din tafetas verde deschisu, dóue din ma-teri'a vestmentului. Decoratiunea (rochiei) de nainte, in forma de tunica, e asemene garnitureloru de pre rochia. Totu cu astu-felu de garniture este decoratu si spacelulu. Acestu vestmentu inca este gatitu in salo-nulu de moda alu dlu Alter si Kiss si costa 45 fl. Pa-leri'a de paie, cu piéna sura si cu masila verde costa 10 fl.

CE E NOU?

* * (*Téma de teatrulu natiunalu.*) Cetimu in „In-formatiunile Bucurescene“, câ ungerii punu multe ob-stacole dlui Millo intru realizarea excursiunii sale ar-tistice in Transilvania, Banatu si Ungari'a. Nu scimu, déca colegulu nostru de la Bucuresci e bine informatu? — déca inse scirea sa e fundata, (ceca ce se póte câ-ci adversárii nostri totu-de-una voru combate teatrulu romanu, acésta institutiune eminentu natiunala,) atunce detorinti'a nóstra a Romaniloru de dincóce de Carpati e a delaturá acele dificultâti, si a face ca limb'a romana sê cucerésca de pe scena spiritele in tóte partile locuite de Romani, pe unde numai va poté merge dlu Millo cu trup'a sa bine compusa si cu repertoriulu seu na-tiunalu!

* * (*Congresu la Blasiu*) In momintele presinte aflâmu, câ concesiunea pentru convocarea unui con-gresu la Blasiu alu Romaniloru gr. c. are sê se deie in dílele urmatóric, si câ acuma nu mai lipsesce, decátu innalt'a semnatura. Acésta scire ni s'a publicatu cu multa positivitate, pentru aceea n'avemu nici o cauza a ne dubitá in autenticitatea ei.

* * (*3/15 maiu la Blasiu.*) La incheierea numeru-lui trecut primiramu din Blasiu urmatóriele sîre, cari le publicámu acuma — de si cam tardíu: „Sunt 8½ óre séra in 14. Junimea grabesce din tóte stradele la gimnasiu. Curtea gimnasiului resuna de strigárele en-tusiastice. Inca unu momentu, si piati'a Blasiului e ilu-minata. In trei ferestre de catra piatia a gimnasiului pe incetulu se ivescu nesce transparente frumóse. Dupa aceste tinerimea pornesce din curte cu flamurele na-tiunale inainte, cari sunt urmate de unu conductu nu-merosu. Corulu vocalu intre faciele aprinse intóna „Resunetulu“ nemoritoriului Muresianu, si melodiele acelu coru, amestecate cu vivatele tinerimii, se innaltia catra nori. Éta ne aflâmu inaintea locuintiei lui Timo-teu Cipariu. Unu studinte de clasa VIII, a nume Si-meonu Popescu, lu-salutá in numele junimii, la care neobositulu nostru barbatu respunse cu multa iubire. De aice conductulu inaintá spre catedrala, acolo unu studinte de VIII cl. Onoriu P. Filea vorbi despre sór-tea Romaniloru, — dupa care in midiloculu piatiei se intinse unu dantiu natiunalu in presinti'a si intre aplausele unui publicu frumosu. Cu aceste se terminara festivátile din presér'a dilei mari. In alta dí diminé-ti'a, dupa asistare la serviciulu divin, tinerimea éra-si cu flamure natiunale, urmata de intrég'a inteligintia din locu inaintá spre campulu libertitii. Natur'a inse ni fu contraria, valorile Ternavei mari noroindu, su-prafati'a pamentului, ne opri de a poté terminá serba-rea acolo. De aceea remaseramu langa biseric'a opidu-

lui pe gruiulu de langa Ternave, de unde privindu cu reverintia spre piétra funebrala, studintele de a VIII cl. Teodoru Ceontea tienù unu discursu ocașionalu. Si cu aceste solenitatea se terminà. In 16 maiu tinerimea studiòsa avù maialulu, carele fu insotìtu de unu publicu fòrte numerosu si alesu. Petrecerea durà pana la 11 óre sér'a."

* * (Inaugurarea gimnasiului din Bradu) s'a serbatu cu tóta pomp'a. Parintele mitropolitu Andreiu a donatu gimnasiului 2000 fl. Sê traiésca!

* * (Neerologu.) Nemoritoriulu nostru barbatu de litere, dlu Eliade Radulescu, a suferitu dfilele trecute o dorere adanca, prin mórtea iubitei sale socié. Fia-i tierin'a usiòra, si ceriulu sê mangaie pe sotiulu remasu veduvu!

* * (Adunarea generala a Asociatiunii nat. rom. in Aradu.) Chiar acuma primimu din Aradu aceste síre: „Nutritu de acea dulce sperantia, cá amabilele cetitòrie ale „Familiei“ dorescu a scí ce-va despre decurgerea adunàrii generale susu amintite, care adunare conformu avisàriloru premergatórie a fostu impreunata cu productiuni ocașionale si a nume: in diu'a prima luni $25\frac{5}{6}$ jun. sér'a cu o reprezentatiune teatrala a pieseloru originale „Nunt'a tieranésca“ de Alesandri si „Fantasma de Lerescu, jòcate de bravii diletanti Timisioreseni, apoi éra cu productiunea vocalo-musicala a braviloru juni plugari din Chisetu; ér in diu'a a dóua sér'a cu o petrecere de saltu la otelulu „Crucea alba;“ — grabescu a face o scurta referada despre decurgerea acestora. Presiedintele, parintele episcopu Procopiu Ivacicoviciu invitatu prin o deputatiune luni la 9 óre demanét'a in sal'a comitensa, se nfaciosià, si deschise siedinti'a prima a adunàrii generale a 8-a prin o cuventare ocașionala, in carea desfasiurà progesele ce le-áu facutu asociatiunea prin sortitur'a cfeptuita, resultandu asoc. unu venitu curatu de 3002 fl. Apoi luà cuventulu d. Popoviciu Desseanu salutandu pre presiedintele. Urmà reportulu directiunii, la care dlu Ștanescu recomandà atentiunii comisiunii emitiende, ca sê pipaiésca caus'a pentru ce nu s'a datu spre fructificare venitul sortitureri, prin ce s'a causatu dauna de vr'o 200 fl. asociatiunii. — Se puse pe tapetu motiunile a parintelui vicàriu ep. Mironu Romanu pentru intreprinderea directiunii de a arangia disertatiuni literarie in cabinetulu de lect. a asoc., — alt'a pentru edarea unui organu lit. a asoc. si acaruia redigiare sê se insarcinédie notariulu asoc. Una motiune a dlui Em. Stanescu pentru tiparirea protocoletoru impreunate cu calendariu. Tóte trei se stradara comisiunei alese spre acestu scopu. Facèndu-se alegerea membriloru noi si defigandu-se timpulu siedintiei urmatòrie, siedinti'a se radicà. Séra la 8 óre localulu teatralu magiaru érá plinu de publicu romanu. *O viua dovéda despre insufletîrea pentru caus'a acésta natiunala a fostu si acea impregiurare, cá unele loge erau ocupate chiar si de tierani si tierance de la sate. Secesulu frumosu érá de ajunsu. Piesele au fostu bine represintate. Dlu Petru Popoviciu docinte ca conducatoriulu, amabileloru diletante si stimatiloru d. diletanti li aducemu tributulu laudei pentru intreprinderea loru nobila. Asemenea spirite intreprindiatòrie aru servi spre onóre totu orasiulu unde se afla intieliginti'a romana. Deosebita impresiune placuta a facutu publiculu si corulu de la Chisetu in frunte cu zolosulu parînte Siépétianu. Am fostu martore cu urechile la laudele si complimintele strainiloru ce le faceau acestui coru. Aplausele publiculu nu voiau sê incete candu audî resunetulu:*

„Descépta-te romane“ pe si „Hora lui Iancu“ pe scen'a magiara ce pórtà devis'a pe cortina: „*Hazádnak rendlétlentl légy hive oh Magyar!*“ Represintatiunea se fini dupa 10 óre si publiculu se in departà cu cele mai placute impresiuni. Siedinti'a a dóu'a se tienù sub presiedinti'a dlui deputatu dietale Sig. Popoviciu. Dupa autenticarea protocolulu urmara raporturile comisiunei. Ací amintimu, cá motiunea in caus'a tenerii disertatiuneloru literarie s'a primitu, ér a fòiei edande dupa o lunga desbatere la care a vorbitu d. Babesiu, d. Visarionu Romanu si altii — nu s'a primitu. Tiparirea protocoletoru — fara calendariu — asisderca s'a primitu. In caus'a sumei ce nu s'a datu spre fructificare comisiunea a aflatu atátu de incurcate trebile, in cátu pentru scurtîmea timpulu nu a potutu face relatele si acésta numai pe viitòrea adunare se va intemplá. — La propunerea dlui Babesiu petitiunea in cestiunea de a rogá guvernulu pentru a permite ca adunarile asoc. sê fia ambulante, are a nu se inaintá la loculu competente, ci s'a decisu: ca viitòri'a adunare sê se tienà in *Lugosiu* si numai simpliciter sê se aduca la cunoscinti'a guvernulu, de órece acésta e procedur'a constitutiunala. — Oficialii au remasu toti aceia cu exceptiunea perceptorulu, care abdicandu, in loculu lui se alese parintele Iosifu Goldisiu, prof. de teologie. — Incredintandu-se protocolu unei comisiuni, siedinti'a ultima a adunàrii de estimpu se radicà. Sér'a la otelulu: „Crucea alba“ a fostu unu splendidu balu. Puldicu n'a fostu pré multu. Nu scimu cum se ni splicámu neparticiparea unoru domni intieliginti! Dintre stimatele dómne amintimu: pe dómn'a Gabriel'a Ioanescu, Ecaterin'a Pagub'a, Matild'a Bogdanu, si dómn'a Sof'a Oprénu. Er reginele balulu dupa parerea unui clubu de teneri au fostu dštòrele Maric'a Romanu, Ermin'a Bocșianu, An'a Petrica, sororile Desico, sororile Popoviciu, Lucreti'a Costa, Iul'a Ratiu, Sidoni'a Secosianu, Mari'a Constantinu, Sidoni'a Birisianu, Iuli'a Simonu si domni-siòr'a A. Serbu. Intre pauza s'a executatu o mica sortitura si s'a vendutu cu licitatiune servisulu de argintu cascadegatu, dar ne reclamatu cu ocașionea trecuta. Tóte au decursu frumosu si bine „romana“ „ardelèna“ si altele salturi natiunale au fostu desu repetîte, voia buna inca érá, numai una impregiurare n'a facutu impresiune placuta a supra-ne — *des'a conversare in limba magiara* onóre exceptiuniloru!

* * (Societatea de lectura) a alumniloru seminariulu din Blasiu a tienutu siedinti'a publica in 9 juniu dupa urmatòri'a programa: 1. Invocarea spiritulu santu. 2. Deschiderea, prin M. O. D. prefectu de studia Ged. Blasianu. 3. „Descéptate romane!“ cantatu de corulu seminarialu. 4. Panegiricu a supr'a istoriculu N. Balcescu, de Sim. Popu, rostitu de autoriulu. 5. „Romania la a. 1854“ poema de A. Muresianu, declamata de At. Macelariu. 6. „Imnulu Dlui“ poema de I. Grozescu, cantata de corulu seminarialu. 7. „Omulu si anticitatea sa“ discursu de Sofr. Pascu, cetitu de autoriulu. 8. Doina, din confiniile Transilvaniei intre Bucovin'a si Maramuresiu, finita in bráulu moldovenescu, compusa si esecutata pre flauta de Ioane Iug'a de Salisce. 9. „Geniulu natiunii“ poema de Ios. Vulcanu, decl. de Georgiu Ceorte. 10. „Devis'a pretiloru romani“ discursu de Nic. Popescu, cetitu de autoriulu. 11. „Apoi nu-su civilisatu?“ satira de G. Tautu, decl. de Dem. Iancu. 12. Inchiderea. 13. „Mersulu ostasiloru romani din Basarabi'a“ cantatu de corulu seminarialu.

* * (D. Canonicu scol. in Lugosiu, Petru Ratiu)

pre langa o adresa doveditoria de celu mai invapaiatu zelu natiunalu, a tramisu la asociatiunea tran. 200 fl. v. a. in bani gat'a ca ofertu generosu in favórea infintiandei Academiei romane de drepturi si róga pre asoc. tran. ca pentru casulu mortiei sale (fiindu deja de 66 ani) sê fia cu sollicita consideratiune, câ-ci ce are, dupa escontentarea legatariloru sei, va testá spre scopulu indigitatu, in dispositiunea Asoc. trne. Salutare si multumire natiunala zelosului barbatu, pentru atare sacrificiu, demnu de tóta apretiuirea si recunoscinti'a natiunii!" (Telegr. Rom.)

Literatura si arte.

* * (Dlu Millo) a continuatu sîrulu represintatiuniloru sale teatrale la Brasiovu cu umatóriele piese: „Paracisieriuu“, vodevilu natiunalu, — „Millo directoru“, comedia vodevila, — „Cher'a Nastasi'a“ cantioneta comica, „Zuliaridi“, comedia intr'unu actu, — „Herscu Bocceagiu“, cantioneta comica, tóte de V. Alesandri, — si „Soldatulu romanu“ vodevilu natiunalu intr'unu actu. Tóte piesele produsera efectumare, si dnii Millo, Mincu, Alesandrescu cu soci'a sa escitara multe aplause insufletite. Ca adausu la aceste, reproducemu cu bucuria din „Gazeta“ urmatóriele sfre: „D. Mateiu Millo, care si-tiene de problema a vietiei sale a instrui delectandu de pe catedr'a artei sale, ca dramaturgu si artistu comicu, s'a induplecatu a remanê asta-data in sinulu Carpatiloru, spre a satisfacese espreselor dorintie ale fratiloru sei din Transilvani'a, Ungari'a si Banatu. D. Millo, care si in piesele reprezentate pana acum in Brasiovu a doveditu o arte de atât'a perfectiune, încátu cu totu dreptulu merita rarulu nume de celebritate européna in arta sa, dinpreuna cu trup'a dsale, s'a decisu a porni din Brasiovu cam dupa 12 juniu c. n. la Sibíiu, unde dupa espres'a dorintia va produce vr'o 3—4 piese. Se póte, ca si la Fagarasiu, fiindu inviatu, sê dé un'a séu dóue; de la Sibíiu va trece catra Clusiu si unde va fi inviatu in Transilvani'a de timpuriu, de unde va caletóri la Oradea-mare, Aradu, Timi-iór'a si Lugosiu, ma numai pe socotél'a speselor si la Marmati'a. Dsa vré astadata a se informá despre gustulu si trebuintiele publiculu ciscarpátenu, pentru ca pe an. viit. sê se scia intocmi conformu actualitáti stárii si a aspiratiuniloru romaniloru de aici. Noi gratulámu fratiloru nostri multiamindu si dlui Millo in numele loru pentru acêsta resolvare firma!“

* * (Dupa midilocirea Societáti academice romane,) academi'a de sciintie din Petersburg a tramisu la Bucuresci cele dóne manuscrise ce posedea din Descriptiunea Moldovei, de principele Cantemiru. Unulu din manuscrispe, de-si necompletu (lipsesce cartea I si ce-va din a II-a), este fôrte preciosu, câ-ci are pre margini corectiuni autografice ale principelui autoru. Acest'a are titlulu: „Demetrii Cantemiri Principis Moldaviae Descriptio Moldaviae. Autographum auctoris passim in margine.“ Celu alu doilea manuscrisu pórtá acestu titlu: „Demetrii Cantemiri, Principis Moldaviae Descriptio antiqui et hodierni Status Moldaviae. Descripta ex apographo quod ejus filius mecum communicavit. Petropoli 1721“ S. Acad. mica decopieza aseste manu-

scrise si sperámu, câ ni va dá o editiune mai complecta si cu testulu latinu alu operei acestei-a, asié de stilita si cu lacune tradusa in 1812 la Monastirea Némtiului. „Inf. buc.“

Contribuiri si oferte

in favorulu teatrulu natiunalu.

Dlu deputatu Lazaru Ionescu a predatu secretariului comitetului, pentru unele bilete de la balulu datu in Aradu in folosulu teatrulu,	23 fl.
Junimea romana din Orastia a tramisu venitul curatu alu seratei sale ce s'a datu totu pentru acestu scopu	5 „
Mari'a Dragosiu nasc. Popu din Siciu.	1 „
Sum'a	29 fl.

Felurite.

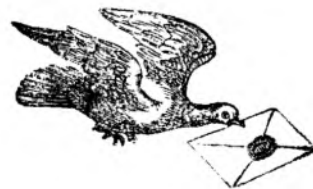
* * („Faust“ de Gothe.) Onorablele nóstre cetitórie cunoscu de siguru celebrulu opu alu memoritoriulu Gothe, intitulatu „Faust.“ Suntemu dara convinsi, câ facemu o placere generala, publicandu in numerulu presinte o ilustratiune, ce represinta o scena din acêsta piesa, si a nume memorabil'a scena din gradina, unde Faust declara Margaretei amoru. In departare se vede Marta conversandu cu Mephistofele.

Gácitura numerica

De Anastasi'a Leonovicu.

IXu XIIIe XIIeVIIe XIoVIIaIXia XIIIIeu'a
XIIIa iIIIa VIIuIIeXIIIe,
IIIe XIIIe aXIIIXIIaIIIe e aXIIIuIXXIIa XIIlu
uIXu IXeVXu, IXeVXu IXoXlu;
aVIIu XIIeu IXuVIIIe VIIIaie XIIIXIIIe,
VIIXIIIea XIIIa iXIIa XIIIXIaieXIIIe:
IIa-IIe e XIIIIXIIu iIX IIaXIXIIIea XIIóXI
XIIIe XII'ai uIXu VIIIaXIe XIviiXIIIoXliu!
XV. AIXXIIIIXeXIIIu.

Post'a Redactiunii.

Esperedarea tablouriloru urmêza necontenitu, inse nepotendu tramite in o di mai multe decâtu 20—25 ne mai rogámu nitielu de indulginti'a on. publicu.

Dlui A . . . Redactorulu a caletoritu, te rogámu dar sê ffi indulgentu vr'o câte-va díle pana va rentórece.

La numerulu presinte alaturámu unu jurnalulu de moda.

Proprietariu, redactoru respundiatoriu si editoriu: IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu luu Alesandru Kocsi in Pest'a. Piati'a Pesciloru, Nr. 9.